

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

B.Com. (Semester - V) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Advanced Banking (Paper – I)
LAW AND PRACTICE OF BANKING IN INDIA

Day & Date: Thursday, 24-10-2019
Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.** **14**
- 1) ग्राहकाचा अभिकर्ता म्हणून बँकेचे ----- हे कार्य होय.
 अ) प्राथमिक   ब) दुष्यम
 क) उपयुक्त   ड) यापैकी नाही
  - 2) भारतात पहिला बँकिंग नियमन कायदा ----- मध्ये पास करण्यात आला.
 अ) 1940   ब) 1948
 क) 1949   ड) 1950
  - 3) प्रदायी बँकेने कायदेशीर संरक्षण मिळवण्यासाठी धनादेशाचे ----- केले पाहिजे.
 अ) यथाविधी प्रदान   ब) चेकने प्रदान
 क) रोख प्रदान   ड) डी. डी. ने प्रदान
  - 4) ----- या भारतीय बँकींग नियमन सुधारणा कायदयान्वये सहकारी बँका व्यवसायात आल्या.
 अ) 1960   ब) 1970
 क) 1965   ड) यापैकी नाही
  - 5) धनादेशाचे प्रदान करणे ही बँकेची ----- जबाबदारी आहे.
 अ) करारात्मक   ब) कायदेशीर
 क) सर्वसाधारण   ड) बँकींग
  - 6) बँकर हा एक ----- कर्जदार असतो.
 अ) सर्वसाधारण   ब) सन्माननीय
 क) कायदेशीर   ड) विशेष
  - 7) गारनिशी आदेशमध्ये ----- टप्पे आहेत.
 अ) चार   ब) पाच
 क) दोन   ड) यापैकी नाही
  - 8) इंपीरिअल बँकेची स्थापना ----- मध्ये झाली.
 अ) 1921   ब) 1931
 क) 1949   ड) यापैकी नाही
  - 9) मालमत्तेची रोख पैशात रूपांतर करण्याची क्षमता म्हणजेच ----- होय.
 अ) रोखता   ब) लाभप्रदता
 क) कर्ज   ड) तारण
  - 10) राष्ट्रीय बचत प्रमाण पत्राच्या तारणावर निर्माण केलेल्या प्रभारास ----- म्हणतात.
 अ) तारण   ब) नजर-गहाण
 क) अभिहस्तांकन   ड) गहाण

- 11)** या दस्तऐवजाचा वापर केवळ स्थानिक रक्कम देण्यासाठी केला जातो. त्याला ----- म्हणतात.
- अ) रेखांकित धनादेश   ब) हुंडी
 क) बँक धनादेश   ड) ड्राफट
- 12)** स्थानिक पातळीवर बँका स्थापन होण्यासाठी किमान भांडवलाची आवश्यकता असते.
- अ) 5 कोटी   ब) 10 कोटी
 क) 1 कोटी   ड) 20 कोटी
- 13)** एकापेक्षा अधिक व्यक्तींच्या नावे उघडलेल्या बँक खात्यास ----- म्हणतात.
- अ) संयुक्त खाते   ब) एकक खाते
 क) बचत खाते   ड) यापैकी नाही
- 14)** ----- हे बचत खात्याचा मुळ उद्देश होय.
- अ) बँकीय सवयीत वाढ करणे   ब) बचत प्रवृत्ती वाढविणे
 क) उपभोग   ड) कोणतेही नाही
- प्र.2** थोडक्यात उत्तरे लिहा. 14
- अ) बँक ग्राहकांचे वेगवेगळे प्रकार स्पष्ट करा.
 ब) भारतीय बँकींग कायदयाचे महत्व काय आहे?
- प्र.3** टिपा लिहा. 14
- अ) बँकेचा धारणाधिकार
 ब) हूंडी / विपत्र
- प्र.4** खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 14
 धनादेशाचे रेखांकन म्हणजे काय? धनादेशाच्या रेखांकनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
किंवा
 बँकर आणि बँक ग्राहक यांच्यातील वेगवेगळ्या प्रकारचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
- प्र.5** खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 14
 भारतीय बँकींग कायदयाचे स्वरूप व योजना स्पष्ट करा.
किंवा
 भारतातील बँक अधोगतीची कारणे काय? ते सांगून भारतातील निर्यात पत हमी धोरण स्पष्ट करा.

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

B.Com. (Semester - V) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Advanced Banking (Paper – I)
LAW AND PRACTICE OF BANKING IN INDIA

Day & Date: Thursday, 24-10-2019
 Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below.

14

- 1) Banks acting as agents for individuals is _____ function.
  - a) Primary
  - b) Subsidiary
  - c) Utility
  - d) None of these
- 2) The first Banking Regulation Act passed in _____.
  - a) 1940
  - b) 1948
  - c) 1949
  - d) 1950
- 3) A paying banker can get protection only when he makes payment.
  - a) in due course
  - b) by cheque
  - c) in cash
  - d) by DD
- 4) Co-operative banks were brought under the _____ Banking Regulation Act of India.
  - a) 1960
  - b) 1970
  - c) 1965
  - d) None of these
- 5) Honouring a cheque is a _____ obligation of commercial bank.
  - a) contractual
  - b) statutory
  - c) general
  - d) banking
- 6) A banker is a _____ debtor.
  - a) general
  - b) privilege
  - c) legal
  - d) special
- 7) Garnishi order consist _____ stages.
  - a) Four
  - b) Five
  - c) Two
  - d) None of these
- 8) The imperial bank of India was established in the year _____.
  - a) 1921
  - b) 1931
  - c) 1949
  - d) None of these
- 9) The ability of an asset to convert into cash is called _____.
  - a) liquidity
  - b) profitability
  - c) loan
  - d) pledge
- 10) The charge created on a security of National Savings Certificate is called as _____.
  - a) Pledge
  - b) Hypothecation
  - c) Assignment
  - d) Mortgage
- 11) The Document can be used only for making local payment is called _____.
  - a) A crossed cheque
  - b) A bill of exchange
  - c) A banker's cheque
  - d) A draft

- 12) To establish local area bank _____ minimum capital is required.
a) 5 Cr. b) 10 Cr.
c) 1 Cr. d) None of these
- 13) The bank account opened more than one names is called _____.
a) Joint b) Single
c) Saving d) None of these
- 14) _____ is the basic objective of saving account.
a) To Increase bank habit b) To make more saving
c) Consumption d) None of these

Q.2 Write short answer. 14

- a) Explain different types of customers.
b) What are the important scopes of banking laws in India?

Q.3 Write short notes. 14

- a) Bank lien
b) Bills of Exchange

Q.4 Attempt any one of the following questions. 14

What do you understand by a "Crossing of a cheque"? Explain the different types of a cheque.

OR

Explain the relationship between bank and bank customer and explain different types of bank customer.

Q.5 Attempt any one of the following question. 14

Explain the nature and scope of banking laws in India.

OR

What are the important causes of bank failure? Explain about Export Credit Guarantee Corporation in India.